

חינוך לחיים

פרשת מטות

'אישה הפרם וה' יסלח לה'. במה הכתוב מדבר? באשה שנדרה בנזיר ושמע בעלה והפר לה והיא לא ידעה שהפר לה בעלה והייתה שותה יין ומטמאה למתים. רבי עקיבא כי הוה מטי להאי פסוקא הוה בכי. אמר: ומה מי שנתכוון לאכול בשר חזיר ועלה בידו בשר טלה אמרה תורה צריכה כפרה וסליחה, מי שנתכוון לאכול בשר חזיר ועלה בידו בשר חזיר - על אחת כמה וכמה! (קידושין פא)

כשרבי עקיבא, התנא הגדול, רואה אדם שאוכל טלה תמים (בחושבו לאכול חזיר רח"ל) - הוא בוכה. ואילו כשרואה שועלים מהדסים להם על הר ציון ששמים - הוא משחק (מכות כד) עינינו הברשיות אומרות: עולם הפוך ראינו! ומה באמת ההקשר בין זה שרצה לאכול בשר חזיר ועלה בידו טלה לזה שעלה בידו חזיר; הלא המציאות מעידה כי האדם אכל טלה ולא עבר איסור כלל, ומה מקום יש להיקש ביניהם?!

עוד משחר ימיו בעולמה של תורה רואה רבי עקיבא פני עתיד. בעודו רואה מים מטפטפות על אבנים - הוא רואה את התוצאה העתידית, הבלתי תיאמן: "אבנים שחקו מים". נכון, זהו תהליך ארוך, תהליך מתמשך, אבל בסוף זה יקרה. ובעודו רואה מראה של חורבן וציה, שועלים מהלכים על חורבות הר - הבית, הוא לא רואה את המראה הנגלה לפניו, אלא את העתיד - הנבואה הזו מתקיימת, ואחריה תבוא נבואה נוספת, של הגאולה העתידה: "עוד יישבו זקנים וזקנות" יש סיבה לשחק.

בדרכו שלו, כשרבי עקיבא רואה את האדם אוכל טלה בחושבו לאכול חזיר, ירחם ה', הוא מבין כי אמנם המראה העכשווי שנגלה למול עינינו הינו כמעט נטול רבב - אין איסור לאכול טלה כמובן - אבל המחשבה של האוכל נטועה במקום אחר לגמרי.

ואמנם היום טלה אכל, אבל הוא שגה במחשבתו. ומחר, הוא יאכל את המאכל האסור. אדם שמתעתד לאכול חזיר, גם אם היום במשגה אכל טלה, מחר יעבור את העבירה. ועל כך בכה רבי עקיבא. מי שרואה פני - עתיד, רואה את המחר העגום. זה שאנחנו לא רואים אותו היום.

חכמי, מחנכי וענקי הדורות, התאפיינו בעיני - בדולת, עיניים צופיות למרחוק. הם ידעו תמיד לראות את המחר.

כשכולם ראו סטייה קלה - נוסח "עלה בידו בשר טלה" - הם כבר זיהו את החורבן המוחלט. וכשכולם ראו את החורבן, הם ידעו לזהות את התקומה. את ה"התנערי מעפר קומי". רק כחלוף דורות, גילינו כמה הם צדקו. כמה האידיאלים שצצו חדשים לבקרים, חוללו שינויים דרמטיים משחשבנו.

בדיוק כמו הבן הסורר ומורה שהחל את דרכו בתרטימר בשר. מי שמכיר תהליכים שעוברים נערים יודע שזה מדרון חלקלק. כשאין מעקה, הנפילה צפויה, קרובה מתמיד אפילו. לכן תמיד אנחנו צריכים לעצור את הנפילה מבעוד - מועד וכשכבר כשאנחנו מגלים ניצני דרדור - עלינו לטפל ולא לעצום עיניים, ולגלות רק כשזה מאוחר מידי

(פרשיית השבוע -
ר' פרידמן)

לע"נ אבי מורי ר' חיים ב"ר ישעיהו ז"ל

משה בירנבוים - birmoshe@gmail.com